

פרשת שמות

ויהי בדרך במלון (ד, כד)

הנה משה רבנו היה עליו למול את בנו, ואומרים רבותינו (נדרים לב.) שהוא נמנע מלמולו לפני צאתו, כי חשש על בריאות הילד שמא אין כדאי למול ולצאת לדרך, והנה בהיותו בדרך בא מלאך וכו'.

ובאמת משה רבנו קדוש ה' היאך יבטל המצוה שיש לו עתה, הלא בודאי עליו למול זה עתה ולא לצאת לדרך, כי הרי הגיע עת המילה, ובפרט שזריזים מקדימים למצוות. ומדברי הגמרא (נדרים לב.) והר"ן שם נראה דבאמת כונתו היתה למול בו ביום בבואו למלון, אלא נענש על זאת שנתעסק תחילה במלון ולא במילה טרם כל. אפס, יש שהבינו דבצאתו בדרך עדיין לא הגיע שעת המילה דהיינו יום השמיני, וא"כ על מה מצאה מקום הקפידא לנוח, אלא שהיה לו צד שימול קודם הזמן בדיעבד, כיון שנצטווה מפי הקב"ה לפני כן "לך שוב מצרים". וע' מהר"צ חיות בהגהותיו לנדרים (שם). אך ממקום אחר נראה דהגיע יום השמיני.

ואפשר אולי לפרש, עפ"י מ"ש הרב ערוך השלחן (יו"ד סימן רסא) שאין לאחר את המילה אפילו מעט שעות אפילו אם "אבי הבן" לא נמצא ואין להמתין עליו אלא יעשו המילה בלעדיו, אע"פ שהאב בדרך ועוד מעט יבא, לפי דשהויי מצוה לא משהינן. עיין שם. וא"כ יש לומר כי משה רבנו בבואו למלון רצה לעשות את טכס הברית "ברוב עם" ויראו כל הנמצאים שמה, ולכן המתין במלון עד התאסף עם הארץ. וזהו רמז שרמזו חז"ל "נתעסק במלון תחילה". ולכן הקפיד עליו מן השמים, כי לא היה לו להמתין אפילו שעה אחת. וע' אבני נזר (חיו"ד סימן שיח).

ועכ"פ מזה נלמד דמאד ראוי "לא לאחר הברית" וככל שאפשר להקדים המילה יקדימו. ולא יאחרוהו כל כך. אמנם יש חלקו על הערוך השלחן הנ"ל, ואין נוהגין כן כמו שהעיד בעצמו. והובא בספר היקר "תפארת הברית" (עמוד נ). ע"ש.

על כל פנים בודאי טוב להקדים כל אחד כפי כחו, כי כמובן זה משתנה אצל המשפחות והמקומות. וה' יתברך יזכנו להיות שמחים במצוותיו ונהיה זריזים בכל המצוות. אמן.

מקור: הרב אלעזר רז שליט